

قانون عضویت دولت جمهوری اسلامی ایران در مؤسسه استاندارد و اندازه‌شناسی کشورهای اسلامی (سمیک)

مصوب ۱۳۹۴/۱۰/۲۲

درباره‌ی قانون

«لایحه عضویت دولت جمهوری اسلامی ایران در مؤسسه استاندارد و اندازه‌شناسی کشورهای اسلامی (سمیک)» بنا به پیشنهاد معاونت حقوقی رئیس جمهور در جلسه‌ی مورخ ۱۳۹۳/۳/۱۱ هیئت وزیران به تصویب رسید و برای طی تشریفات قانونی به مجلس شورای اسلامی ارسال شد. در مقدمه‌ی توجیهی این لایحه آمده است: به منظور گسترش حضور فعال و هدفمند جمهوری اسلامی ایران در سازمان‌ها و مجامع بین‌المللی و منطقه‌ای و بهره‌گیری از آن در جهت تأمین منابع ملی و تحقق هر چه بیشتر همگرایی منطقه‌ای و بین‌المللی در راستای اصول و اهداف راهبردی سیاست خارجی کشور و لزوم توسعه و به‌کارگیری امکانات و ظرفیت‌های بالقوه در راستای اهداف اقتصادی و اجتماعی کشور و با توجه به اهمیت تدوین استانداردهای هماهنگ برای کشورهای اسلامی، تشویق به کاربرد استانداردهای حلال و رفع موانع فنی تجارت مواد غذایی حلال و حضور فعال کشور جمهوری اسلامی ایران در بازار کشورهای اسلامی، این لایحه برای طی تشریفات قانونی تقدیم می‌شود.

مجلس شورای اسلامی در تاریخ ۱۳۹۳/۵/۱ این لایحه را جهت بررسی به کمیسیون صنایع و معادن مجلس به عنوان کمیسیون اصلی ارسال کرد که کمیسیون مذکور این لایحه را در تاریخ ۱۳۹۳/۶/۳۰ به تصویب رساند و گزارش آن را به مجلس ارائه کرد. این لایحه در تاریخ ۱۳۹۴/۱۰/۲۲ در صحن علنی مجلس مطرح شد و با اصلاحاتی به تصویب نمایندگان رسید و برای طی روند قانونی مذکور در اصل (۹۴) قانون اساسی، به موجب نامه‌ی شماره ۴۷۸/۷۷۹۱۵ مورخ ۱۳۹۴/۱۰/۲۸ به شورای نگهبان ارسال شد. شورای نگهبان با تشکیل جلسه در تاریخ ۱۳۹۴/۱۲/۱۲، این مصوبه را بررسی کرد و مفاد آن را مغایر با موازین شرع و قانون اساسی ندانست و نظر خود در این خصوص را طی نامه‌ی شماره ۹۴/۱۰۲/۵۸۲۴ مورخ ۱۳۹۴/۱۲/۱۳ به مجلس شورای اسلامی اعلام کرد.

تاریخ مصوبه مجلس شورای اسلامی: ۱۳۹۴/۱۰/۲۲

تاریخ بررسی در شورای نگهبان: ۱۳۹۴/۱۲/۱۲

ماده واحده- به دولت اجازه داده می‌شود در مؤسسه استاندارد و اندازه‌شناسی کشورهای

اسلامی (سمیک) به شرح اساسنامه پیوست که تأیید شده به مهر دفتر هیئت دولت است، عضویت یابد و نسبت به پرداخت حق عضویت مربوط و یا کمک، اقدام کند. تعیین و تغییر دستگاه اجرایی طرف عضویت برعهده دولت است. تبصره- در اجرای ماده (۱۵) اساسنامه،^۱ رعایت اصول هفتاد و هفتم (۷۷) و یکصد و بیست و پنجم (۱۲۵) قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران الزامی است.

بسم الله الرحمن الرحيم

اساسنامه مؤسسه استاندارد و اندازه‌شناسی کشورهای اسلامی

مقدمه:

دولت‌های کشورهای عضو سازمان کنفرانس اسلامی (أ- آی- سی) امضاءکننده این اساسنامه می‌باشند.

...

ماده ۸-

۸-۱- مؤسسه می‌تواند با سایر سازمان‌های منطقه‌ای و بین‌المللی که علاقه‌مند به فعالیت محدود یا گسترده در زمینه استانداردسازی و یا فعالیت‌های مرتبط باشند همکاری نماید. ۸-۲- مسئولیت اجرای این همکاری‌ها بر عهده دبیرکل می‌باشد.

...

ماده ۱۷-

۱۷-۱- پیشنهاد انحلال مؤسسه باید از حمایت حداقل یک چهارم کشورهای عضو قبل از انجام رأی‌گیری مخفی برخوردار باشد. رأی مثبت اکثریت سه چهارم کشورهای عضو برای انحلال مؤسسه الزامی است.

۱۷-۲- در صورت انحلال مؤسسه، مجمع عمومی نحوه واگذاری وجوه و اموال در اختیار مؤسسه را مشخص خواهد نمود.

...

دیدگاه مغایرت

بند (۱) ماده (۸) این اساسنامه، همکاری مؤسسه با سایر سازمان‌های منطقه‌ای و بین‌المللی که علاقه‌مند به فعالیت محدود یا گسترده در زمینه استانداردسازی هستند را جایز دانسته است. از آنجا که عموم عبارت «سازمان‌های منطقه‌ای و بین‌المللی» در این بند شامل سازمان‌های صهیونیستی

۱. ماده (۱۵) اساسنامه مؤسسه استاندارد و اندازه‌شناسی کشورهای اسلامی: «ماده ۱۵- اصلاح اساسنامه توسط مجمع عمومی مؤسسه امکان‌پذیر خواهد بود. تصمیمات با اکثریت آرای کشورهای عضو حاضر در مجمع عمومی و شرکت‌کننده در رأی‌گیری اخذ می‌گردد.»

اسرائیلی و هر سازمانی که ارتباط با آن از لحاظ شرعی ممنوع است نیز می‌شود، عموم این بند مغایر با موازین شرع است.

دیدگاه عدم مغایرت

گرچه حکم مقرر در بند (۱) ماده (۸) مبنی بر تجویز همکاری مؤسسه با سایر سازمان‌های منطقه‌ای و بین‌المللی عام است و شامل سازمان‌هایی که ارتباط با آنها ممنوع است نیز می‌شود، لکن عموم این بند با سایر قوانین کشور تخصیص خورده است؛ زیرا بر اساس قوانین جمهوری اسلامی ایران از جمله مصوبات شورای عالی امنیت ملی هرگونه همکاری با سازمان‌های صهیونیستی اسرائیلی، ممنوع دانسته شده است. بنابراین، با توجه به تخصیص حکم مقرر در بند (۱) ماده (۸) با قوانین داخلی، این مصوبه مغایرتی با موازین شرع ندارد.

نظر شورای نگهبان

این مصوبه، مغایرتی با موازین شرع و قانون اساسی ندارد.

نظر نهایی شورای نگهبان

مصوبه مجلس در خصوص لایحه عضویت دولت جمهوری اسلامی ایران در مؤسسه استاندارد و اندازه‌شناسی کشورهای اسلامی (سمیک)، مغایر با موازین شرع و قانون اساسی شناخته نشد.